

โครงการสนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖
กิจกรรม ก่อสร้างฝายชะลอน้ำ (ฝายแม้ว)

๑. ชื่อโครงการ

โครงการสนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖
กิจกรรม ก่อสร้างฝายชะลอน้ำ (ฝายแม้ว)

๒. หลักการและเหตุผล

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงตระหนักถึงความสำคัญของการอยู่รอดของป่าไม้เป็นอย่างยิ่ง ทรงเสนออุปกรณ์อันเป็นเครื่องมือที่จะใช้ประโยชน์ในการอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าไม้ที่ได้ผลดียิ่งกล่าวคือ ปัญหาสำคัญที่เป็นตัวแปรแห่งความอยู่รอดของป่าไม้นั้น น้ำ คือ สิ่งที่ขาดไม่ได้โดยแท้ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงแนะนำให้ใช้ฝายกั้นน้ำหรือเรียกว่า Check Dam หรืออาจเรียกขานกันว่าฝายชะลอความชุ่มชื้นก็ได้เช่นกัน

Check Dam คือสิ่งที่ก่อสร้างขวางกั้นทางเดินของลำน้ำ ซึ่งปกติมักจะกั้นห้วยลำธารขนาดเล็กในบริเวณที่เป็นต้นน้ำหรือพื้นที่ที่มีความลาดชันสูง ทำให้พืชสามารถดำรงชีพอยู่ได้ และหากช่วงที่น้ำไหลแรงก็สามารถชะลอการไหลของน้ำให้ช้าลงและกักเก็บตะกอนไม่ให้ไหลลงไปในบริเวณลุ่มน้ำตอนล่าง นับเป็นวิธีการอนุรักษ์ดินและน้ำได้ดีมากวิธีการหนึ่ง

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร พระราชดำรัสว่า "การปลูกป่าทดแทนป่าไม้ที่ถูกทำลายนั้นจะต้องสร้างฝายเล็กเพื่อหนูนน้ำส่งไปตามเหมืองไปใช้ในพื้นที่เพาะปลูกทั้งสองด้าน ซึ่งจะให้น้ำค่อย ๆ แผ่ขยายออกไปทำความชุ่มชื้นในบริเวณนั้นด้วย"

ในส่วนของรูปแบบและลักษณะ Check Dam นั้น ได้พระราชทานพระราชดำรัสไว้ว่า "...ให้พิจารณาดำเนินการสร้างฝายราคาประหยัด โดยใช้วัสดุราคาถูกและหาง่ายในท้องถิ่น เช่น แบบทิ้งหินคลุมด้วยตาข่ายปิดกั้นร่องน้ำกับลำธารเล็ก ๆ เป็นระยะ ๆ เพื่อให้เก็บกักน้ำและตะกอนดินไว้บางส่วน โดยน้ำที่กักเก็บไว้จะซึมเข้าไปในดินทำให้ความชุ่มชื้นแผ่ขยายออกไปทั้งสองข้าง ต่อไปจะสามารถปลูกพันธุ์ไม้ป้องกันไฟ พันธุ์ไม้โตเร็ว และพันธุ์ไม้ไม่ทิ้งใบ เพื่อฟื้นฟูที่ดินน้ำลำธารให้มีสภาพเขียวชุ่มชื้นเป็นลำดับ..."

ประเภทของ Check Dam นั้น ทรงจำแนกออกเป็น ๒ ประเภท ดังพระราชดำรัสคือ Check Dam มี ๒ อย่าง ชนิดหนึ่งสำหรับให้มีความชุ่มชื้น รักษาความชุ่มชื้น อีกอย่างสำหรับป้องกันมิให้ทรายลง ในอ่างใหญ่ จึงอาจกล่าวได้ว่า Check Dam นั้น ประเภทแรก คือ ฝายต้นน้ำลำธารหรือฝายชะลอความชุ่มชื้น ส่วนประเภทที่สองนั้นเป็นฝายดักตะกอนนั่นเอง

การสร้าง Check Dam พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร พระราชทานพระราชดำริเพิ่มเติมในรายละเอียดว่า "...สำหรับ Check Dam ชนิดป้องกันมิให้ทรายลงไหลลงไปในอ่างใหญ่จะต้องทำให้ดีและลึกเพราะทรายลงมากจะกักเก็บไว้ ถ้าน้ำต้นทรายจะข้ามไปลงอ่างใหญ่ ถ้าเป็น Check Dam สำหรับรักษาความชุ่มชื้นไม่จำเป็นต้องขุดลึกเพียงแต่กักน้ำให้ลงไปในดิน แต่แบบกักทรายนี้จะต้องทำให้ลึกและออกแบบอย่างไรไม่ให้มีน้ำมาแล้วไล่ทรายออกไป..."

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ได้พระราชทานแนวพระราชดำริเกี่ยวกับการพิจารณาสร้างฝายชะลอความชุ่มชื้นขึ้น เพื่อสร้างระบบวงจรน้ำแก่ป่าไม้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด คือให้ดำเนินการสำรวจทำเลสร้างฝายต้นน้ำลำธารในระดับที่สูงที่ใกล้บริเวณยอดเขามากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ ลักษณะของฝายดังกล่าวจำเป็นต้องออกแบบใหม่ เพื่อให้สามารถกักเก็บน้ำไว้ได้ปริมาณมากพอสมควรเป็นเวลานาน ๒ เดือนการเก็บรักษาน้ำสำรองได้นานหลังจากฤดูฝนผ่านไปแล้ว จะทำให้มีปริมาณ

/น้ำหล่อเลี้ยง...

น้ำหล่อเลี้ยงและประทับประคองกล้าไม้พันธุ์ที่แข็งแรงและโตเร็วที่ใช้ปลูกแซมในป่าแห้งแล้งอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง โดยการจ่ายน้ำออกไปรอบ ๆ ตัวฝายจนสามารถตั้งตัวได้

ดังนั้น เพื่อเป็นการดำเนินงานตามแนวทางพระราชดำริของ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการป้องกันและบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนจากภัยแล้ง องค์การบริหารส่วนตำบลคลองปาง จึงจัดทำโครงการสนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖ กิจกรรมก่อสร้างฝายชะลอน้ำ (ฝายแม้ว)

๓. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเป็นการดำเนินงานตามแนวทางพระราชดำริของ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร
๒. เพื่อเป็นแหล่งเก็บกักน้ำให้แก่ราษฎรไว้ในฤดูแล้ง
๓. เพื่อให้ราษฎรมีน้ำอุปโภค บริโภค และทำการเกษตรกรรม
๔. ช่วยเพิ่มความหลากหลายทางชีวภาพรักษาระบบนิเวศธรรมชาติ
๕. เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำ

๔. เป้าหมาย

มีฝายชะลอน้ำ (ฝายแม้ว) ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลคลองปาง อำเภอรัษฎา จังหวัดตรัง

๕. วิธีดำเนินการ

๑. เสนอโครงการขออนุมัติงบประมาณ
๒. ประชุมเพื่อวางแผนการดำเนินงาน
๓. ดำเนินการก่อสร้างฝายชะลอน้ำ (ฝายแม้ว)
๔. สรุปผลการดำเนินงานตามโครงการ

๖. ระยะเวลาการดำเนินงาน

มีนาคม พ.ศ.๒๕๖๖ – สิงหาคม ๒๕๖๖

๗. สถานที่ดำเนินการ

ลำห้วย , เหมืองส่งน้ำ, คลองปาง, คลองไฟ ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลคลองปาง อำเภอรัษฎา จังหวัดตรัง

๘. ผู้รับผิดชอบโครงการ

สำนักปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลคลองปาง อำเภอรัษฎา จังหวัดตรัง

๙. งบประมาณ

งบประมาณตามข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖ แผนงานการเกษตร งานสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ งบดำเนินงาน หมวดค่าใช้สอย ประเภทรายจ่ายเกี่ยวเนื่องกับการปฏิบัติ ราชการที่ไม่เข้าลักษณะรายจ่ายหมวดอื่น ๆ โครงการสนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตั้งไว้ ๒๐,๐๐๐ บาท (สองหมื่นบาทถ้วน) รายละเอียดค่าใช้จ่ายตาม ภาคผนวก ก

๑๐. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. สามารถดำเนินการตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เกี่ยวกับการบริหารจัดการน้ำ
๒. ประชาชนมีน้ำเพียงพอในช่วงฤดูแล้ง
๓. ประชาชนมีน้ำเพื่ออุปโภค บริโภค และทำการเกษตรอย่างเพียงพอ
๔. สามารถรักษาระบบนิเวศน์ทางธรรมชาติ
๕. สัตว์น้ำมีแหล่งอยู่อาศัย

๑๑. การติดตามและประเมินผล

๑. ประชาชนที่เข้าร่วมโครงการ
๒. ปริมาณน้ำเพียงพอต่อการอุปโภค บริโภคและเพื่อการเกษตร
๓. ภาพถ่าย

๑๒. ผู้เขียนโครงการ

(ลงชื่อ) ผู้เขียนโครงการ
(นางสาวปริยากร ทองอยู่)
นักจัดการงานทั่วไป

๑๓. ผู้เสนอโครงการ

(ลงชื่อ) ผู้เสนอโครงการ
(นายเจษฎาธรณ์ วีระสุข)
หัวหน้าสำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

๑๔. ผู้เห็นชอบโครงการ

ความเห็นปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

(ลงชื่อ) ผู้เห็นชอบโครงการ
(นายเฉลิม สีสุข)
ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

๑๕. ผู้อนุมัติโครงการ

ความเห็นนายก

(ลงชื่อ) ผู้อนุมัติโครงการ
(นายเอกลักษณ์ แก้วศรีสุข)
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลคลองปาง

ภาคผนวก ก

ค่าใช้จ่ายโครงการสนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖
กิจกรรม ก่อสร้างฝายชะลอน้ำ (ฝายแม้ว)

รายละเอียดค่าใช้จ่าย ดังนี้

๑. ป้ายโครงการ จำนวน ๔ ป้ายๆ ละ ๑,๕๐๐ บาท	เป็นเงิน	๖,๐๐๐ บาท
๒. ค่าทรายหยาบ ๑๔ คิวๆ ละ ๕๐๐ บาท	เป็นเงิน	๗,๐๐๐ บาท
๓. ค่ากระสอบบรรจุทราย ๗๐๐ ถุง ละ ๖ บาท	เป็นเงิน	๔,๒๐๐ บาท
๔. สายรัด ๑๐ ถุงๆ ละ ๘๐ บาท	เป็นเงิน	๘๐๐ บาท
๕. ค่าเครื่องดื่ม (วันทำกิจกรรม)	เป็นเงิน	๒,๐๐๐ บาท
๖. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	เป็นเงิน	- บาท

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๒๐,๐๐๐ บาท (สองหมื่นบาทถ้วน)

***หมายเหตุ ทุกรายการสามารถถัวเฉลี่ยกันได้